

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 87/2026-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED],

proti postupu Okresného súdu Prievidza v konaní sp. zn. BN-6T/36/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. júna 2025 a doplnenou 3. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v označenom trestnom konaní. Požaduje priznanie finančného zadosťučinenia 5 000 eur a ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní na ústavnom súde.

II.

Skutkové východiská

2. Na podklade obžaloby prokurátora doručenej Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou 3. marca 2022 bol sťažovateľ rozsudkom okresného súdu sp. zn. BN-6T/36/2022 z 15. januára 2024 uznaný vinným zo spáchania zločinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona. Za to mu bol uložený ďalší trest odňatia slobody vo výmere 66 mesiacov nepodmienečne v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

3. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 23To/28/2024-690 z 30. apríla 2025 zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Konštatoval, že okresný súd konal nesústredene, keď nekriticky vyhodnotil postup vyšetrovateľa pri výsluchu sťažovateľa v pozícii oznamovateľa trestného činu a nedostatočne sa vysporiadal s otázkou naplnenia subjektívnej stránky trestného činu krivého obvinenia. Nedostatočnú pozornosť okresný súd venoval aj osobitnému motívu ako znaku kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 345 ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 140 písm. b) Trestného zákona.

4. Spisový materiál bol okresnému súdu vrátený v júni 2025.

III.

Argumentácia sťažovateľa

5. K porušeniu jeho označených práv malo podľa sťažovateľa dôjsť nesústredeným a neefektívnym postupom okresného súdu, ktorý vnáša do sťažovateľovej pozície stav právnej neistoty. Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že okresný súd sa vedome dopúšťal svojvôle. Od podania obžaloby až do podania ústavnej sťažnosti nebolo v sťažovateľovej trestnej veci zákonom predvídaným spôsobom rozhodnuté.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd uvádza, že okresný súd po podaní obžaloby postupoval v predmetnej trestnej veci plynulo. Samotný sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rekapituluje, že boli realizované termíny hlavného pojednávania v apríli, júni, auguste, októbri 2023, ako aj v januári 2024, po čom bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok. Nečinnosť okresného súdu teda možno badať len v časovom úseku od podania obžaloby (marec 2022) do apríla 2023, keď bolo realizované hlavné pojednávanie. Ak bol v tomto období sťažovateľ s nečinnosťou okresného súdu nespokojný, nič mu nebránilo využiť prostriedok nápravy, ktorý ústavný súd považuje vo svojej judikatúre za účinný, a to sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

7. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priet'ahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priet'ahom vo vyhotovovaní rozhodnutia, ktorák'ovek zo strán môže podať sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu. Podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti pre nečinnosť musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci a ak zo strany súdu nedošlo k priet'ahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne, no ak je sťažnosť opodstatnená, určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

8. Tento prvok dáva ktorejkoľvek strane trestného konania právo na to, aby nadriadený súd určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu. Preto ide o účinný prostriedok nápravy, prostredníctvom ktorého sa sťažovateľ môže účinne domáhať ochrany svojich práv (II. ÚS 31/09, II. ÚS 531/2017, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, III. ÚS 263/2021). Takmer zhodná právna úprava je obsiahnutá v § 91 rakúskeho zákona o organizácii súdov – *Gerichtsorganisationsgesetz* s titulom návrhu na stanovenie lehoty a Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku

z 30. januára 2001 vo veci Holzinger proti Rakúsku dospel k záveru, že návrh na stanovenie lehoty na vykonanie úkonu podľa tohto zákona je vnútroštátnym prostriedkom nápravy, ktorého nevyčerpanie zakladá neprijateľnosť sťažnosti podľa čl. 35 ods. 1 dohovoru.

9. Následný postup okresného súdu až do vyhlásenia meritórneho rozsudku bol plynulý. Výsledkom prvostupňovej fázy trestného konania bolo, že o obžalobe podanej na sťažovateľa bolo rozhodnuté po roku a 10 mesiacoch, čo nesignalizuje ľudskoprávne relevantné vady postupu okresného súdu.

10. Ústavný súd súhlasí, že obdobie odvolacieho konania, ktoré sa vyznačovalo pretrvávaním právnej neistoty sťažovateľa, možno čiastočne pripísať aj na vrub okresnému súdu, čo preukazuje kasačný výrok uznesenia krajského súdu z 30. apríla 2025 zakladajúci sa na pochybeniach okresného súdu dokumentujúcich jeho nesústredený postup.

11. Ústavný súd podotýka, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné prierahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu (v tomto prípade okresného súdu) nemusí vyznačovať takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00, I. ÚS 704/2025). Skutočnosť, že krajský súd v zrušujúcom uznesení konštatoval nesústrosedenosť postupu okresného súdu pri realizácii dokazovania, ešte sama osebe neznamená, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

12. Ústavný súd konštatuje, že celková dĺžka trestného konania v štádiu po podaní obžaloby do podania ústavnej sťažnosti predstavovala 3 roky a 4 mesiace. V uvedenom časovom úseku pritom prebehli dva stupne konania. V popísaných okolnostiach považuje ústavný súd sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku za účinný prostriedok nápravy sťažovateľom označených práv, ak je o ich porušení presvedčený. Sťažovateľ však netvrdí ani nepreukazuje, že by tento prostriedok nápravy počas žalovaného trestného konania využil. Preto bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

13. K žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak čo len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

14. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom je evidentné, že šlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto

dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovet (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu